

MUMIJA (17) *sb f*

sg *N* mumijã (9); -ã (1), -(a) (8). \diamond *G* mumijéj (7); [-éj], -(e)j (7). \diamond *A* mumiją (1). \diamond [*L* mumijéj.]
Sł stp, Cn notuje, Linde XVI i XVIII w.

1. *Zwłoki ludzkie naturalnie wyschnięte przez przebywanie dłuższy czas w suchym, przewiewnym i dość ciepłym środowisku, np. na piaszczystych pustyniach (3) : ludzie które tam [wiatry] záltaną piaskiem potłoczą/ tam náyduią Mumiją/ ludzi potłoczone á łpieczone s piaskiem iáko kámién bédzie. BielKron 457, 263v, 457 marg.*

2. *lek. Wyschnięte szczątki ludzkie lub zwierzęce, przesycone balsamem, starte na proch, używane jako składnik lekarstw; mumia sepulchrorum ex aloe, myrrha et humore cadaveris concrevit, pissasphaltum factitium Cn (14) : Mumia. [...] STarzy powiedaią żeby miała być łte⁸⁰ czo zołtawa przy defłkach albo przy trunnach w ktorich chowaią ciała ludzi vmárłych/ á ak by tho miało zołtawác s ciał człowieczych/ ktore gdy chowaią do grobu/ mażą ballamem mirrą/ aloe *FalZioł* I 89c; á to iest ten obyczay w ziemi Saraczeńłkiey/ á thakie ciała barzo długo niezgniją atak powiedaią aby tho Mumia miała być *FalZioł* I 89c; A chczelzli: moželz wziác wina dobre⁸⁰ lekkiego y zagrzac/ á w to wfypác Mumijey dwie dragmie: dac wypić na tłczço wraz maiączemu *FalZioł* II 18c, +4a, I 89c [2 r.], 137c, II 18b, V 85 (14); [(nagł) De MVMIA. po polsku też Mumia. (-) ROzmáité łą powieści o Mumiiéy *UrzędowHerb* 412b].*

[*W przen:* A podobno téz łą ci/ ktorzy co inégo myślą. (-) Bo bo bo. Ba! y mumiją ią [*Rzeczpospolitą*] zową. (-) Cóż z tym czynić? (-) Mummiéy by z nich náczynić. *SolikZiem* F.]

3. [*Másć używana do mumifikowania zwłok:* że Mumia iest iedná másć/ ktorą czynią z Bálłámu/ z Aloes/ y z Miry/ á łzáfránu: á tą másćią Potym mażą ciáłá ludzkie vmárłé/ áby długo trwały bez łmrodów w grobiéłch *UrzędowHerb* 412b.]

AKtt